

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā

2023. gada 17. augustā

Nr. 97

Ārlietu ministra pienākumu izpildītājam

Tieslietu ministrei

Informācijai:

Īpašajam pārstāvim starptautisko tiesību
un valstu atbildības jautājumos

Augsti godājamais Kariņa kungs!

Ļoti cienījamā Lībiņas-Egneres kundze!

Augsti godājamais Levita kungs!

2022. gada 24. februārī pasauli satricināja ziņa par Krievijas pilna apmēra iebrukumu Ukrainā. Šī klajā agresija ir eksistenciāls drauds starptautiskajam mieram un drošībai, un Krievija ir izraisījusi postošāko karu Eiropā kopš Otrā pasaules kara.

Krievijas rīcība rupji pārkāpj Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus, tajā skaitā aizliegumu starpvalstu strīdu risināšanā izmantot bruņotu spēku, un grauj noteikumos balstītu starptautisko kārtību.

Tādēļ līdztekus demokrātisko valstu sniegtajam praktiskajam atbalstam Ukrainai cīņā pret agresoru liela uzmanība tiek pievērsta starptautiskajām tiesībām un to piedāvātajiem instrumentiem, lai vērstos pret kategoriski nepieņemamu valstu rīcību. Nebijušu aktualitāti ir ieguvuši jautājumi par valsts starptautisko atbildību un valsts starptautiski prettiesiskas rīcības sekām.

Kopš kara pirmajām dienām Latvija ir stingri iestājusies par nepieciešamību panākt visaptverošu Krievijas atbildību par starptautisko tiesību pārkāpumiem un vissmagākajiem starptautiska mēroga noziegumiem, kas pastrādāti pret Ukrainu un Ukrainā.

Latvija un līdzīgi domājošās valstis uzskata, ka tām ir pienākums rīkoties, lai nepieļautu nesodāmību, jo īpaši nesodāmību par agresijas noziegumu, jo agresijas noziegums ir citu noziegumu cēlonis.

Tādēļ Latvija nelokāmi atbalsta valstu atbildības mehānisma stiprināšanu un attīstību starptautiskajās tiesībās, it sevišķi *ad hoc* starptautiska tribunāla izveidošanu agresijas nozieguma pret Ukrainu iztiesāšanai, kas aizpildītu robu Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā.

Vienlaikus nav noliedzams, ka starptautisko tiesību attīstība valstu atbildības jautājumos, tajā skaitā jaunu mehānismu veidošana, ir komplicēts starptautisks juridisks un politisks process, kurā nepieciešams gan veidot un nostiprināt valstu politisko gribu un gatavību rīkoties, gan izstrādāt juridiski precīzus risinājumus šīs gribas īstenošanai.

Latvijai jābūt cieši iesaistītai starptautisko tiesību attīstības procesā, lai palīdzētu stiprināt noteikumus balstītu starptautisko kārtību un atjaunot starptautisko taisnīgumu.

Tādēļ, ievērojot Latvijas Republikas Satversmes 41. pantu un 53. pantu, esmu nolēmis iecelt Egilu Levitu, Latvijas Valsts prezidentu (2019 – 2023), Eiropas Savienības tiesas tiesnesi (2004 – 2019) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi (1995 – 2004), par Latvijas Republikas īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos (*sk. Valsts prezidenta 2023. gada 14. augusta*

*rīkojums Nr. 1 "Par īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos";
<https://www.vestnesis.lv/op/2023/157.1>).*

Īpašā pārstāvja uzdevums ir saziņā ar Valsts prezidentu stiprināt Latvijas pārstāvību un klātbūtni dažādajos formātos, tajā skaitā neformālos, kuros tiek apspriesta un vērtēta starptautisko tiesību attīstība augšminētajos jautājumos. Saredzu, ka īpašais pārstāvis un Valsts prezidenta kanceleja cieši sadarbojas ar Ārlietu ministriju un Tieslietu ministriju, lai atkarībā no konkrētā formāta prasībām vienotos par saturisko un organizatorisko Latvijas pārstāvību, kas ļautu vislabākajā veidā valsts vienotās ārpolitikas ietvarā paust Latvijas viedokli. Īpašais pārstāvis savus uzdevumus veic bez atlīdzības.

Aicinu Ārlietu ministriju un Tieslietu ministriju sniegt nepieciešamo atbalstu īpašajam pārstāvim.

Cieņā

Valsts prezidents

Edgars Rinkēvičs

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

RĪKOJUMS

Rīgā

2023. gada 14. augustā

Nr. 1

Par īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos

Iecelt Egilu Levitu par Latvijas Republikas īpašo pārstāvi starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos uz Valsts prezidenta pilnvaru laiku.

Īpašajam pārstāvim starptautisko tiesību un valstu atbildības jautājumos savus pienākumus veikt saziņā ar Valsts prezidentu.

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs

Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš